

Det kongelige danske geografiske Selskab.

det andet Møde i Vinteren 1899—1900 gav Cand. mag. *Johannes Neuhaus* Meddelelse om sin *Rejse til Nicaraguas Urskove i Sommeren 1899* under Forevisning af Lysbilleder.

I det tredje Møde holdt Marinemaler *Riis-Carstensen* Foredrag om sin *Rejse til Florida*. Lysbilleder.

I det fjerde Møde holdt Premierløjtnant *Olufsen* Foredrag om sin *anden Pamir-Expedition*. Lysbilleder.

I det femte Møde holdt Museumsinspektør *Hintze* Foredrag om *Møens Klint, dens geografiske og geologiske Udvikling i de forskellige Jordperioder*.

Den 18de Januar var den til Verdensudstillingen i Paris bestemte Samling af Sager fra Island, Fær-

øerne og Grønland tilgængelig for Selskabets Medlemmer. Sagerne vare udstillede i Industriudstillingen.

Ved Godhed af „Kommissionen for Ledelsen af de geologiske og geografiske Undersøgelser i Grønland“ er der blevet tilstillet de danske Abonnenter af Tidsskriftet en af den nævnte Kommission i Anledning af Verdensudstillingen i Paris udgiven, af *Thorvald Kornerup* udarbejdet: Oversigt over „Meddelelser om Grønland“ 1876—99. For denne Opmærksomhed bringer Selskabet herved sin bedste Tak.

Der vil blive tilstillet de udenlandske Abonnenter o. a. en fransk Oversættelse af det nævnte Arbejde, naar denne foreligger.

Jordskjælv i Islands sydlige Lavland, deres geologiske Forhold og Historie.

Af Dr. Th. Thoroddsen.

III. Jordskjælvne i Efteraaret 1896*).

Vi have i det foregaaende samlet de Efterretninger, som haves om ældre Jordskjælv i Islands sydlige Lavland, og nu staar der kun tilbage at beskrive de sidste voldsomme Jordrystelser i Efteraaret 1896. Som man maaske vil erindre af Dagspressens Beretninger, forarsagede disse Jordskjælv store Tab af Ejendom, en Mængde Gaarde ødelagdes, og nogle Mennesker dræbtes. Der er ingen Tvivl om, at disse Jordskjælv høre til de allerheftigste, som nogensinde have hærget disse Egne. Da vore Kundskaber om de ældre Jordskjælv ere saa fragmentariske, var det for Nutid og Eftertid en bydende Nødvendighed, at der ved denne Lejlighed indsamledes saa mange Efterretninger om de sidste Jordskjælv som muligt. Exakt videnskabelige Undersøgelser af Jordrystelserne kunde man ikke vente, da der paa Island ingen seismometriske Instrumenter findes af nogensomhelst Slags, men det var alligevel magtpaaliggende at samle saa mange Fakta som muligt om Jordskjælvenes Ytringsformer og en Statistik over

Beskadigelser af Huse i forskellige Egne, da man dog ogsaa deraf kan drage forskellige Slutninger, der kaste noget Lys over Jordskjælvenes Aarsag og geologiske Forhold.

For at samle Materiale til en Beretning om disse Jordrystelser udsendte jeg allerede i Efteraaret 1896 trykte Spørgsmaalsark til mange Folk i de skadelidte Egne og fik mange af dem tilbage med adskillige interessante Oplysninger. Desuden viste alle de 19 Præster paa Jordskjælvområdet mig den Venlighed, at de sendte mig længere Beretninger om deres egne Iagttagelser samt udfyldte statistiske Skemaer over Ødelæggelse og Beskadigelse af Huse paa hver enkelt Gaard²⁾. Derpaa rejste jeg i Sommeren 1897 selv over hele Jordskjælvterrænet for at faa et Overblik over den geologiske Bygning, for at undersøge Forstyrrelser i Jordbunden forarsagede af Jordskjælvne

²⁾ De længere Beretninger samt hele det statistiske Materiale tilligemed nogle andre originale Dokumenter ere trykte i mit islandske Skrift: „Jordskjælfar á Suðurlandi“. København 1899.“

¹⁾ Se „Geogr. Tidsskr.“ 14. Bd. Side 93—113.